

राष्ट्रिय बीमा संस्थान
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

स्तर : सहायक स्तर पद : सहायक 'ख' तह : ४ (चार)
परीक्षाको किसिम: खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षा

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा पूर्णाङ्क : २००
२. द्वितीय चरण : प्रयोगात्मक परीक्षा पूर्णाङ्क : १०
३. तृतीय चरण : अन्तर्वार्ता पूर्णाङ्क : ४०

प्रथम चरण: लिखित परीक्षा योजना (Examination Scheme)

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	समय	उत्तिर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
प्रथम	सामान्य ज्ञान, गणित र कार्यालय व्यवस्थापन	१००	३ घण्टा	४०	विषयगत
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	३ घण्टा	४०	विषयगत

द्वितीय चरण: प्रयोगात्मक परीक्षा

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
कम्प्युटर सीप परीक्षण (computer skill test)	१०	प्रयोगात्मक

- लिखित परीक्षाको माध्यम नेपाली वा अंग्रेजी अथवा दुवै हुनेछ ।
- प्रश्नहरू सोधदा सवै खण्डहरूबाट सोधिनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- प्रथम चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका परीक्षार्थीहरूले मात्र द्वितीय चरणको प्रयोगात्मक र तृतीय चरणको अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भएता पनि प्रत्येक विषयमा परेका ऐन, नियमहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि संशोधन भएको र खारेज भएको जतिको हकमा संशोधन वा खारेज भई कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।

राष्ट्रिय बीमा संस्थान
खुल्ला प्रतियोगितात्मक परिक्षाको पाठ्यक्रम

स्तर : सहायक स्तर

पद : सहायक 'ख'

तह : ४ (चार)

परीक्षाको किसिम: खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षा

प्रथम पत्र: सामान्य ज्ञान, गणित र कार्यालय व्यवस्थापन

समूह	विषय	प्रश्नको		विवरण		समय
		प्रश्न संख्या	अंक	पूर्णाङ्क	उत्तिर्णाङ्क	
क	सामान्य ज्ञान	२०	२	४०		
ख	गणित	६	५	३०		
ग	कार्यालय व्यवस्थापन	६	५	३०		
कूल जम्मा		३२		१००	४०	३ घण्टा

समूह (क): सामान्य ज्ञान:

निम्न लिखित विषयहरू मध्येबाट २० वटा प्रश्नहरू सोधिने छ र सबै प्रश्नहरूको छोटो उत्तर दिनु पर्ने छ। प्रत्येक प्रश्नको अंकभार दुई हुनेछ।

- ❖ नेपालको भौगोलिक, आर्थिक, सामाजिक, राजनैतिक, ऐतिहासिक विकास सम्बन्धि जानकारी,
- ❖ राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय समसामयिक गतिविधिको जानकारी,
- ❖ नेपालमा योजनाबद्ध विकासको अवधारणा, पञ्चवर्षीय तथा त्रिवर्षीय योजना सम्बन्धमा जानकारी,
- ❖ नेपालको वर्तमान संविधान
- ❖ संयुक्त राष्ट्र संघ, विश्व बैंक, अन्तर्राष्ट्रिय मुद्राकोष र एशियाली विकास बैंक
- ❖ क्षेत्रिय संगठनहरू: सार्क र आसियान।
- ❖ Association of Insurers and Re-insurance in Developing Countries (AIRDC)

समूह (ख): गणित

निम्न लिखित विषयहरू मध्येबाट ६ वटा प्रश्नहरू सोधिने छ र सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनु पर्ने छ। प्रत्येक प्रश्नको अंकभार ५ हुनेछ।

- ❖ प्रतिशत, साधारण र चक्रवर्ति व्याज
- ❖ औषत
- ❖ ऐकिक नियम
- ❖ नाफा नोक्सान
- ❖ क्षेत्रफल
- ❖ श्रेणि (Sequence & Series)

समूह (ग): कार्यालय व्यवस्थापन तथा लेखा

निम्न लिखित विषयहरू मध्येबाट ६ वटा प्रश्नहरू सोधिने छ र सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनु पर्ने छ। प्रत्येक प्रश्नको अंकभार ५ हुनेछ।

- ❖ दर्ता एवं चलानी र फाइलिङ,
- ❖ पत्र लेखन, परिपत्र र टिप्पणी,
- ❖ जनशक्ति व्यवस्थापनका कार्यहरू,
- ❖ लेखाका सामान्य सिद्धान्तहरू,
- ❖ नगदी किताव, गोश्वरा भौचर, सन्तुलन परिक्षण,
- ❖ अन्तिम हिसाव खाता
- ❖ जिन्सी व्यवस्थापन र
- ❖ नागरिक वडापत्र।

राष्ट्रिय बीमा संस्थान
खुला प्रतियोगितात्मक परिक्षाको पाठ्यक्रम

स्तर : सहायक स्तर

पद : सहायक 'ख'
परीक्षाको किसिम: खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षा

तह : ४ (चार)

द्वितीय पत्र: सेवा सम्बन्धी

समूह	विषय	प्रश्नको विवरण				समय
		प्रश्न संख्या	अंक	पूर्णाङ्क	उत्तिर्णाङ्क	
क	बीमा सिद्धान्त र अभ्यास	६	१०	६०		
ख	बीमा सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था	४	१०	४०		
कुल जम्मा		१०		१००	४०	
					३ घण्टा	

समूह: क: बीमाको सिद्धान्त र अभ्यास

निम्न लिखित विषयहरू मध्येबाट ६ वटा प्रश्नहरू सोधिने छ र सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनु पर्ने छ। प्रत्येक प्रश्नको अंकभार १० हुनेछ।

- ❖ बीमाको परिचय, विकास तथा महत्व,
- ❖ बीमाको परिचय तथा महत्व,
- ❖ बीमाको किसिम,
- ❖ बीमाका आधारभूत सिद्धान्तहरू,
- ❖ राष्ट्रिय बीमा संस्थानको परिचय र काम कर्तव्य तथा अधिकार,
- ❖ बीमा व्यवसायमा बीमा मध्यस्थकर्ताको भूमिका (बीमा अभिकर्ता तथा बीमा दलाल),
- ❖ नेपालको हालको बीमा बजारको स्थिती,
- ❖ बीमा कम्पनी स्थापना सम्बन्धि कानूनी व्यवस्था
- ❖ राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा बीमा क्षेत्रको भूमिका
- ❖ बीमा व्यवसाय व्यवस्थापनका महत्वपूर्ण पक्षहरू: अण्डरराइटिङ, दावी भुक्तानी प्रक्रिया र पुनर्बीमा,
- ❖ जोखिम, जोखिमका प्रकारहरू, जोखिम व्यवस्थापन गर्ने पद्धती,
- ❖ बीमा समिति, बीमा क्षेत्रमा समितिको भूमिका,
- ❖ अग्नी बीमा, सामुद्रिक बीमा, मोटर बीमा, हवाई इन्जिनियरिङ तथा ठेकेदार सम्पूर्ण बीमा र विविध बीमा,
- ❖ जीवन बीमा सावधिक आजीवन र म्यादी जीवन बीमा
- ❖ लघुबीमा

समूह ख: बीमा सम्बन्धि कानूनी व्यवस्था :

निम्न लिखित विषयहरू मध्येबाट ४ वटा प्रश्नहरू सोधिने छ र सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनु पर्ने छ। प्रत्येक प्रश्नको अंकभार १० हुनेछ। बीमा ऐन, २०४९

- ❖ राष्ट्रिय बीमा संस्थान, २०२५
- ❖ बीमा नियमावली, २०४९
- ❖ भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
- ❖ बीमकको सुशासन सम्बन्धि निर्देशिका
- ❖ सूचनाको हक सम्बन्धि ऐन, २०६४

राष्ट्रिय बीमा संस्थान
सहायक(ख) पद, तह ४ को खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

विषय:- कम्प्युटर सीप परिक्षण (Computer Skill Test)

1. Windows Basic

- Introduction to Graphical User Interface
- Starting and shutting down Windows
- Basic Windows Elements - Desktop, Taskbar, My Computer, Recycle Bin, etc.
- Concept of files and folders
- Searching files and folders

2. Word Processing/ MS Word

- Creating, saving and opening documents
- Typing in Devanagari and English
- Text formatting (Font, Size, Color, Underline, Italic, Bold, etc) and paragraph formatting (alignment, indentation, spacing)
- Inserting header, footer, page number
- Page setting (margin, page size, orientation), previewing and printing of documents

प्रयोगात्मक परीक्षा योजना (Practical Examination Scheme)

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	विषयवस्तु शिर्षक	अङ्क	समय
कम्प्युटर सीप परीक्षण (Computer Skill Test)	१०	प्रयोगात्मक (Practical)	Devanagari Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
			English Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
			Windows basic and Ms-Word	५ अङ्क	५ मिनेट

पाठ्यक्रमको उद्देश्य:-

आजको वैज्ञानिक युगमा दैनिक जीवनमा आइपर्ने व्यावहारिक समस्या समाधानका लागि सूचना र संचार प्रविधिसँग परिचित र न्यूनतम ज्ञान, सीप र धारणा भएको व्यक्ति हुन अपरिहार्यता रहेको छ। तसर्थ कर्मचारी छनौट गर्दा आधारभूत कम्प्युटर ज्ञान र सीप भएको व्यक्ति छनौट गर्नु उपयुक्त हुन्छ। त्यसमा पनि सहायक(ख) पदमा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई कम्प्युटर सम्बन्धी गर्नुपर्ने सामान्य समस्याहरू हल गर्ने क्षमता हुन अनिवार्य देखिन्छ। त्यसैले सहायक(ख) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको द्वितीय चरणमा कम्प्युटर सीप परीक्षण प्रयोगात्मक परीक्षा समावेश गरि यो पाठ्यक्रम तयार पारिएको छ।

राष्ट्रिय वीमा संस्थान
सहायक(ख) पद, तह ४ को खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रयोगात्मक कम्प्युटर सीप परीक्षणका नमूना प्रश्नहरू (Sample Questions)

- देवनागरी Typing Skill Test को लागि 150 शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ । दिइएको Text लाई आधार मानी टाइप गर्नु पर्नेछ । 2.5 अङ्क (5 मिनेट)
- English Typing Skill Test को लागि 200 शब्दहरूका एउटा Text दिइनेछ । दिइएको Text लाई आधार मानी टाइप गर्नु पर्नेछ । 2.5 अङ्क (5 मिनेट)
- Windows basic and Word Processing:
Perform as follows: 5 अङ्क (5 मिनेट)
 - a) Open document containing text typed for question no. 2 and save it with other name 'windows basic and ms word'. 1Mark
 - b) Apply 1.5 line spacing for all text. 1Mark
 - c) Insert your name on left side of page and roll number on right side of page as header. 1 Mark
 - d) Set page margins as follow:
Top: 2" Bottom: 1" Left: 1.5" Right: 1.25" 1Mark
 - e) Insert page number as footer with centre alignment. 1Mark

राष्ट्रीय विद्या संस्थान

सहायक(ख) पद, तह ४ को खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

अंग्रेजी वा देवनागरी Typing Skill Test को लागि निर्देशन:-

१. देवनागरी Typing Skill Test को लागि १५० शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछ:-

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अंक
५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	० अंक
५ वा सो भन्दा बढी र ७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	०.५० अंक
७.५ वा सो भन्दा बढी र १० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	०.७५ अंक
१० वा सो भन्दा बढी र १२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.०० अंक
१२.५ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.२५ अंक
१५ वा सो भन्दा बढी र १७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.५० अंक
१७.५ वा सो भन्दा बढी र २० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.७५ अंक
२० वा सो भन्दा बढी र २२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.०० अंक
२२.५ वा सोभन्दा बढी र २५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.२५ अंक
२५ वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.५० अंक

२. English Typing Skill Test को लागि २०० शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछ:-

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट -Correct Words/Minute	पाउने अंक
६ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	० अंक
६ वा सो भन्दा बढी र ९ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	०.५० अंक
९ वा सो भन्दा बढी र १२ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	०.७५ अंक
१२ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.०० अंक
१५ वा सो भन्दा बढी र १८ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.२५ अंक
१८ वा सो भन्दा बढी र २१ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.५० अंक
२१ वा सो भन्दा बढी र २४ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.७५ अंक
२४ वा सो भन्दा बढी र २७ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.०० अंक
२७ वा सोभन्दा बढी र ३० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.२५ अंक
३० वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.५० अंक

३. अंग्रेजी वा देवनागरी Typing मा दिइएको Text लाई आधार मानी टाइप गरेको Text सँग भिडाई चेक गरिनेछ । दिइएको अंग्रेजी वा देवनागरी Text मा उल्लेखित स्थान बमोजिम परीक्षार्थीहरूले आफ्नो Text मा Punctuation टाइप नगरेको पाइएमा त्यसको शब्दमा गणना गरिने छैन । तत्पश्चात निम्न Formula प्रयोग गरी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट(Correct words / minute) निकालिनेछ ।

Formula:

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct words / minute) = (Total words typed – Wrong words)